

آیا بودجه سال ۹۷ تورم زاست؟

دخل و خرج حاشیه ساز

عصر ایران

کشورهایی که بنزین ارزان در جایگاههای سوخت عرضه می کنند، دید، واقعیت امر این است که وجود این فاصله معننادر در حالی وجود دارد که از زمان اجرای قانون هدفمندی یارانهها قرار بر این بود که قیمت بنزین افزایش ۱۰ برابری را به خود ببینند اگر چه شواهد حاکی از این هستند که عدم اجرای البته این قانون سبب شده ما این افزایش را طی این سال ها شاهد نباشیم تا هر بار با تغییر در این حامل بازار باید ها و نبایدها و برخی شایعات گرم شود، البته مدافعان بودجه نقاط قوتی برای این بودجه بر می شمارند و بر این باورند که بودجه ۹۷ برخلاف سال های پیشین براساس عملکرد سازمان ها تنظیم شده است.

درواقع این بودجه ریزی عملیاتی است؛ مسأله ای که از مدت ها پیش خواسته ها بر محقق کردن آن بودند، اما به هر دلیلی تا به امروز شاهد تحقق آن نبودیم، اما در مقابل برخی نظرات وجود دارد مبنی بر این که بودجه ۹۷ بر سبک و سیاق ۹۶ خواهد بود و اقتصاد تغییر معنی داری به خود نخواهد دید، البته عده ای که چنین نظری دارند به کسری بودجه ۹۶ اشاره می کنند که بخشی از آن در لایحه بودجه ۹۷ گنجانده شده و معتقدند فشار آن بر مردم خواهد بود البته برخی صاحب نظران حوزه اقتصاد به افزایش ۷،۳ درصدی بودجه ۹۷ اشاره می کنند و بر این نکته تأکید دارند که همزمان بودجه عمومی هم کمتر از

نرخ تورم افزایش را به خود دیده است و بر این اساس نتیجه می گیرند که بودجه سال آینده نقیضی خواهد بود و در چنین شرایطی اگر دولت نتواند به میزان پولی که هزینه می کند، تولید کالا و خدمات داشته باشد، بودجه بر تورم اثر گذار خواهد بود و عده ای به پیش بینی هایی که از تورم ۱۰ تا ۱۵ درصدی اشاره دارند، تأکید می کنند و برای استناد صحبت های شان به سهم ناچیز بخش عمران اشاره دارند، البته هستند گروهی که به این پیش بینی ها اعتقاد راسخ ندارند و به توزیع لایحه بودجه اشاره کرده و معتقدند تورم سال ۹۷ تورم ناخواهد بود و همچون سال جاری اقتصاد تورم تقریبی را به خود خواهد دید.

لیلا مهداد | چند وقتی می شود که لایحه بودجه ۹۷ پایش به مجلس رسیده تا بندهایش مورد آکاوی قرار بگیرد؛ لایحه ای که افزایش عوارض خروج را به خود می بیند و قرار است اگر به تصویب مجلس رسید، افزایش قیمت حامل های انرژی را اجرایی کند، البته به درصد بیشتری نسبت به سال های گذشته برای اسنان ها قایل شده و این در حالی است که سهم عمران چشمگیر نیست؛ لایحه ای که با استناد به گفته ها و شنیده ها بر مبنای اشتغال فراگیر، رفع فقر و ایجاد عدالت طرح ریزی شده است. در حقیقت بودجه ۱۱۹۴ تا ۱۲۰۰ میلیارد تومانی سال آینده قرار است به معنای آغاز اجرای برنامه های دولت دوازدهم باشد، چون خود رئیس جمهوری نیز بر آن تأکید داشته و اذعان کرده است: «تمام وعده های اصلی که دولت در انتخابات به مردم داده و هر آنچه مورد مطالبه مردم در ایام انتخابات از جمله اشتغال، رشد اقتصادی، رفع فقر و کاهش نا برابری ها، تحرک در فصل های اصلی و مهم و حضور بخش خصوصی در اقتصاد کشور بود، شما در این لایحه به خوبی مشاهده می کنید. چار چوب اصلی تمام وعده های اصلی دولت دوازدهم در انتخابات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور منبئور شده است.» البته ماجرا این لایحه به این جا ختم نمی شود و از آن جایی که اهمیت بالایی دارد، منتقدانی به خود می بینند گرچه هستند صاحب نظرانی که از بندهای آن طرفداری می کنند، بندهایی که یکی از آنها افزایش قیمت های حامل های انرژی می گوید، مسأله ای که این پیش بینی را می کند که با رسیدن به مرحله اجرا، نکتاتی به سبب قیمت ها بدیده، در حالی که در میان صاحب نظران این حوزه بر برخی بر این باورند که اگر چه خبر افزایش احتمالی ۵۰۰ تومانی بنزین و یکمده تومانی گازوئیل در میان علمه مردم تنش ایجاد کرده، اما نباید ناظر بر در که همین قیمت های احتمالی نیز با آنچه در دنیا خرید و فروش می شود، فاصله معناداری دارد، به بطوری که می توان نام ایران را در میان

نگاه موافق

بهادالدین هاشمی - اقتصاددان | شاید برای نظر دادن در مورد لایحه بودجه کمی زود باشد. باید منتظر بود دید آیا این لایحه به تصویب مجلس می رسد و وضع درآمدها و هزینه های دولت مشخص شود تا بتوان تحلیلی بر آنها داشت و اظهار نظر کرد. بهادالدین هاشمی، اقتصاددان در ادامه صحبت هایش می افزاید: رکود یکی از مسائلی بود که اقتصاد ایران را با خود درگیر کرده بود؛ مسأله ای که دولت یازدهم در مهار آن می توان گفت موفق ظاهر شد، البته نباید از خاطر برد که رکود تأثیر بیشتری از تورم در اقتصاد دارد، اگر چه خود تورم را نیست. هاشمی بودجه های عمرانی را مطرح و عنوان می کند: در لایحه بودجه ای اگر سهم فعالیت های عمرانی کم باشد می توان گفت این بودجه بندی تورم زا نخواهد بود، چون سرمایه گذاری را اندازیم - حر بعد از آن کم تا تزریق کالا را داشته باشیم - و این در حالی است که اقتصاد ما در بودجه عمرانی بیشتر موجبات رکود را فراهم می آورد، چون توسعه سرمایه گذاری برای تولید نداریم و در این

رشد تورم خواهیم داشت

شرایط ما طرح های نیمه تمام را شاهد خواهیم بود و از آن جایی که اقتصاد ایران، اقتصادی دولتی است، پایین بودن بودجه عمرانی سبب می شود سرمایه گذاری های دولت غیرمولد شود. باید بودجه را بعد از تصویب دید تا مشخص شود مجلس چه نسخه ای را برای درخواست دولت می پیچد. این اقتصاددان بر این باور است که ما تورم را در اقتصاد شاهدیم و اذعان می کند: از آن جایی که ما تورم را در اقتصاد شاهدیم زمانی که از تورم صحبت می کنیم باید دید منظور خود تورم است یا رشد تورم. پیش بینی ها برای تورم سال ۹۷ دورقمی است؛ بین ۱۰ تا ۱۵ درصد و این خود به این مناسبت درآمدهای دولت از محل فروش خدمات دولتی است! اگر چه باید منتظر بود و دید سهم آن در بودجه تصویب شده چقدر خواهد بود. هاشمی کسری بودجه دولت ها را عامل مهمی بر تورم می داند و می افزاید: باید دوسه بار منتظر ماند و دید دولت چه مقدار با کسری بودجه روبه رو می شود و مجبور به استقراض می شود یا با بانک مرکزی درخواست انتشار اسکناس می کند. ما در حال حاضر نمی دانیم دولت چه بودجه عمرانی خواهد داشت. در حال حاضر ما با شرایطی همچون افزایش نرخ ارز روبه رو هستیم و این در حالی

نگاه کارشناس

تورم موجود تشدید خواهد شد

محمدقلی یوسفی - تحلیلگر مسائل اقتصادی | وقتی سوال می شود بودجه ۹۷ تورم زا خواهد بود یا خیر؟ این شائبه را بچون می آورد که گویم ما در کشورمان تورم نداریم. در حالی که آنچه در جامعه تجربه می شود این است که همواره قیمت ها افزایش داشته اند و هیچ گاه پایین نیامده اند و این مسأله گویای این است که ما همواره تورم را داشته ایم. محمدقلی یوسفی گویم ما در کشورمان تورم نداریم. در حالی که آنچه در جامعه تجربه می شود این است که همواره قیمت ها افزایش داشته اند و هیچ گاه پایین نیامده اند و این مسأله گویای این است که ما همواره تورم را داشته ایم. محمدقلی یوسفی گویم ما در کشورمان تورم نداریم. در حالی که آنچه در جامعه تجربه می شود این است که همواره قیمت ها افزایش داشته اند و هیچ گاه پایین نیامده اند و این مسأله گویای این است که ما همواره تورم را داشته ایم. محمدقلی یوسفی گویم ما در کشورمان تورم نداریم. در حالی که آنچه در جامعه تجربه می شود این است که همواره قیمت ها افزایش داشته اند و هیچ گاه پایین نیامده اند و این مسأله گویای این است که ما همواره تورم را داشته ایم. محمدقلی یوسفی

منابع مساوی مصارف!

حسن روحانی در سال ۹۵ موظف شد نخستین بودجه دولتش را به مجلس تقدیم کند؛ بودجه ای که درآمدهای دولت را ۱۵۹ هزار میلیارد تومان پیش بینی کرده بود؛ مبلغی که ۱۱۳ هزار میلیارد تومان آن سهم مالیات و حقوق ورودی بود و ۴۶ هزار میلیارد تومان آن به سایر درآمدها اختصاص می یافت. درآمدهایی که رئیس دولت یازدهم حدود ۷۱ درصد آن را مختص درآمدهای مالیاتی و ۲۹ درصد را از سایر درآمدها عنوان کرده بود. در این لایحه اعتبارات هزینه جاری ۱۳ درصد در نظر گرفته شده و این در حالی بود که تملک دارایی های مالی باید کاهش ۱۷ درصدی را تجربه می کردند؛ کاهش که قرار بود بخش مهمی از آن بازپرداخت سود و اصل اوراق سررسید شده را تأمین کند. در این لایحه گوشه چشمی نیز به طرح های عمرانی نیمه تمام شده بود و به واگذاری این طرح ها به بخش خصوصی و مشارکت این بخش برای اجرای این طرح ها فکر شده بود؛ طرح های نیمه تمامی که برای سرعت بخشیدن به تکمیل آنها ساز و کارهایی در نظر گرفته شده بود و به همین منظور مشارکت بخش خصوصی، بانک ها

و صندوق توسعه ملی در نظر گرفته شده بود. در این میان تأمین حداقل ۲۰ درصد منابع برای بخش خصوصی در نظر گرفته شده بود و سهم ۲۵ درصدی به صندوق توسعه ملی در بانک عامل سپرده گذاری رسیده بود و سایر منابع در قالب تسهیلات بانکی، بسته مالی تعریف شده بود. لایحه ۹۵ گرانی هر نخ سیگار وارداتی به مبلغ ۵۰ تومان را به خود دید و این در حالی بود که ۱۸ هزار میلیارد ریال برای حل مشکل بازنشستگان فولاد در نظر گرفته شده بود و در این میان حذف یارانه ۳۳ هکتار فرودمندی قطعی شد. البته در این میان سرنویشت بنزین نیز دستخوش تغییرات شد و دونرخی بودن را باید طی سال تجربه می کرد، البته در این لایحه به چندین چگونگی بازنشستگی افراد بالای ۶۵ سال نیز پرداخته شده بود و برای تعرفه های قوه قضائیه تعیین تکلیف شده و سقفی معین شده بود. نکته قابل تامل بودجه ۹۵ این است که از حیث منابع بیش از ۹ میلیون و ۷۸۵ هزار و ۵۲۹ میلیارد و ۹۷۴ میلیون ریال است. ۷۸۵ هزار و ۵۲۹ میلیارد و ۹۷۴ میلیون ریال است.

تجربه دیگران

درآمدها، کسری ها، کاهش و افزایش ها

مقابل به منابع مالی و جلوگیری از جذب نیرو توسط این گروه و ایجاد ثبات در بخش های آزاد شده از داغش هزینه می شد و این در حالی بود که «کار» همچون برخی بخش ها افزایش را عاید خود کرد، به طوری که حوزه کار افزایش ۳۵۵ درصدی را تجربه کرد؛ بودجه ای که رقمی معادل ۶۴ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار را به خود می دید که قرار بود بخش عمده ای از آن صرف آموزش های ضمن خدمت شود، اگر چه ۲ میلیارد دلار برای دوره های نوآموزی، ۳ میلیارد دلار برای شراکت میان کارفرمایان و کمک به سازمان ها و آموزشگاه های محلی برای آموزش نیم میلیون کارگر و ۵ میلیارد دلار برای کمک به کارایی در ایالت ها اختصاص می یافت. زمانی که لایحه بودجه ۲۰۱۷ ترکیه تقدیم مجلس شد، ۶۴۵ میلیارد لیر برای مصارف و هزینه های بودجه در نظر گرفته شده بود و هزینه های بودجه بدون احتساب بهره ۸۷۶ میلیارد لیر و درآمدهای بودجه ۹۸۳ میلیارد لیر برآورده شده بود. البته برای استتخدام بیش از ۴۶ هزار کارمند در حوزه های مختلف در بخش های عمومی تمهیداتی در نظر گرفته شده بود و این در حالی بود که در این لایحه درآمدهای مالیاتی کشور معادل ۱۱۱ میلیارد لیر، کسری بودجه ۴۶۹ میلیارد لیر و مازاد اولیه نیز ۱۰۶ میلیارد لیر پیش بینی شده بود. بودجه ۲۹ میلیاردی عراق در سال ۲۰۱۷ به تصویب نمایندگان مجلس رسید؛ بودجه ای که نکات مثبت و منفی برای آن برشمرده شد، به طوری که تعیین ۲۰ دلار مالیات برای بیات هوایمها داخلی و ۵ دلار برای بیلت هوایمها داخلی از نکات منفی آن به شمار می رفت؛ نکاتی که در همین دو مورد خلاصه نمی شد و شامل ۲۰ درصد مالیات بر کارت شارژهای تلفن همراه و اینترنت می شد؛ قطع ۳۰ درصد حقوق کارکنان وزارت بهداشت و نیز دربرمی گرفت. در این بودجه قیمت هر بشکه نفت از ۴۲ دلار در نظر گرفته شده بود و پیش بینی ها از تورم ۶۷ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار می گفتند و از احتمال کسری ۱۸۵ میلیارد دلار حکایت می کردند.

نگاه مخالف

ابراهیم جمیلی - رئیس خانه اقتصاد ایران | تورم، واژه ای است که در مسائل اقتصادی در میان عامه مردم ترس و نگرانی به وجود می آورد، در حالی که رکود به نوبه خود بازتاب های موثری بر اقتصاد دارد؛ اقتصادی که در حال حاضر برای جوامع مختلف از اهمیت بالایی برخوردار است. ابراهیم جمیلی، رئیس خانه اقتصاد ایران در ادامه صحبت هایش می افزاید: رکود اقتصادی که در برهه ای بر اقتصاد حاکم بود زبان بیشتری را متوجه اقتصاد می کرد، نسبت به تورمی که از آن سخن به میان می آمد و دولت یازدهم به خوبی توانست با این رکود مقابله کند، البته برای این که کمی گردش کار اقتصادی روان تر شود، شاید دولت به این نتیجه رسیده کمی از سیاست شدید انقباضی که داشته، بکاهد، البته نباید از یاد برد که در حال حاضر بودجه جاری دولت بالا رفته است که بی شک تأثیر خود را بر درآمدهای دولت خواهد داشت و در بخش های مالیاتی. چون عمدتاً زمانی که کار عمرانی در کشور صورت نمی گیرد یا کم اتفاق می افتد، سبب می شود کسب و کار نسبت به گذشته کمتر شود؛ مسأله ای که بر درآمدهای مالیاتی تأثیر گذار است. امیدواری این است که در مجلس روی بحث بودجه عمرانی توجه ویژه ای شود و دولت، دولت فروش نفت و دادن حقوق نباشد، چون به یقین این بدترین نوع کسرواردی

بودجه تنها عامل تورم نیست

است، جمیلی بر این باور است که در لایحه بودجه نکات مثبتی نیز وجود دارد که نباید از آنها غافل بود و می گوید: در این لایحه قرار بر این است که میزان پرداخت نقدی یارانه ها کمتر شده و صرف اشتغالزایی شود. با حاکم شدن چنین شرایطی می توان امیدوار بود کمی به حل معضل اشتغالزایی کمک کند؛ معضلی که جزو وعده های انتخاباتی کاندیداها و همین طور آقای روحانی بود. رئیس خانه اقتصاد ایران معتقد است امیدها بر این است بیشترین دغدغه دولت اشتغالزایی و بالا بردن تولید باشد. در این لایحه ما افزایش قیمت حامل های انرژی را می بینیم که به سیاست های کلی نظام برمی گردد، واقعیت این است که ما باید بتوانیم در جایی رقابتی بودن عامل های انرژی را عملی کنیم، ما شاهدیم که میزانی از سوخت قاچاق می شود که صدمه زیادی می زند، واقعیت این است که ما باید پیش بودجه و بتوانیم کشور را بر مبنای معیارها جهانی اداره کنیم. برای همین است که ما قیمت های حامل های انرژی را بالا می بریم و چون جلوی ثبت سفرهای گرفته شده قیمت خود روی دو، سه ماه گذشته ۵۰ درصد بالا رفته است. در حالی که هیچ اتفاقی نیفتاده. چرا قیمت خودروهایی وارداتی بالا رفته؛ بر اساس شایعاتی که از عوض شدن تعرفه ها می گویند، ما باید تلاش مان بر این باشد که به موقع تصمیم بگیریم. اگر قرار است تعرفه ها بالا برود، چرا در اعلام کردن آن تعلل می کنند و اگر قرار نیست بالا برود، چرا اطلاع رسانی نمی کنند! این مسائل بر اقتصاد کشور زبان بار هستند.

منابع دیگر

- تورم یکی از مشکلات اقتصادی است که فشار خود را بر عاقله مردم می آورد و حالا با لایحه بودجه ۹۷ به مجلس این سوال مطرح می شود که با توجه به وجود برخی بندهای این بودجه به تورم دامن می زند یا خیر. پرسشی که در این شماره به آن پرداخته شده است. لینک های زیر نیز به همین منظور در این بخش آورده شده اند.
http://vista.ir/news/38035651
رویداد ۲۴
http://www.asre-iranian.ir/newspaper/2329/5/17786/0
روزنامه عصرایران
http://www.jomhourslamy.net/?newsid=157007
روزنامه جمهوری اسلامی
http://www.90eghtesadi.ir/Content/Detail/2111111D
نوداقتصادی
http://www.irna.ir/fa/News/82766370
ایرنا